

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

การศึกษาถือได้ว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้ประเทศได้พัฒนาไปในทางที่ดี พื้นที่ใดที่ประชากรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถมาก พื้นที่นั้นย่อมมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและจะเป็นแรงผลักดันให้ประเทศมีความก้าวหน้าและพัฒนาต่อไปได้ ปัญหาเฉพาะหน้าของสังคมในขณะนี้คือ ทำอย่างไรเยาวชนจึงจะเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพและมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นเยาวชนที่ดีของสังคม ซึ่งปัญหาดังกล่าวก็คือปัญหาทางการศึกษานั่นเอง โดยโรงเรียนถือได้ว่าเป็นสถาบันหนึ่งซึ่งมีความสำคัญในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากเป็นองค์กรที่ให้ความรู้และความเข้าใจอันดีแก่ผู้ที่เป็นประชากรภายในประเทศ ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ และโรงเรียนยังเป็นแหล่งในการผลิตทรัพยากรบุคคลแก่สังคมในระดับพื้นฐาน ถ้าหากโรงเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาไม่สามารถให้พื้นฐานทางการศึกษาแก่เยาวชนได้แล้ว สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาย่อมจะให้การศึกษแก่เยาวชนในระดับที่สูงต่อไปได้อย่างลำบาก และเยาวชนย่อมจะไม่สามารถนำความรู้ของตนเองและความสามารถที่ตนมีอยู่ในการพัฒนาประเทศต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนเชียงใหม่บริหารธุรกิจนานาชาติ เป็นสถาบันการศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ เปิดสอนในระดับอาชีวศึกษาในปีการศึกษา 2540 ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยมีหน้าที่ในการให้องค์ความรู้ทั้งหมดแก่นักศึกษา ภายใต้ขอบเขตของสถาบันซึ่งประกอบด้วย 3 สาขาวิชา คือ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การบัญชี และการตลาด¹ ปัจจุบันมีนักศึกษาทุกระดับชั้นจำนวน 600 คน โดยในส่วนของงานบริการ นักศึกษาภายในโรงเรียนสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ฝ่ายงานและ 1 ระบบ คือ ฝ่ายงานวิชาการ ฝ่ายงานปกครอง และระบบการบริการห้องสมุด ซึ่งในส่วนฝ่ายงานวิชาการและฝ่ายงานปกครองจะต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสานงานกันอยู่เสมอ แต่ในระบบบริการห้องสมุดจะเป็นระบบที่แยกตัวออกจากฝ่ายงานวิชาการและฝ่ายงานการปกครอง

¹ โรงเรียนเชียงใหม่บริหารธุรกิจนานาชาติ. คู่มือนักเรียนนักศึกษา, (เชียงใหม่ : 2541), หน้า 3.

ในปัจจุบัน การเก็บข้อมูลการมาเรียนของนักศึกษา ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา การติดตามผลการเรียน (เกรด) ของนักศึกษา และข้อมูลอื่น ๆ จะต้องอาศัยการรวบรวมและจัดทำด้วยมือจากอาจารย์และเจ้าหน้าที่ในฝ่ายงานต่าง ๆ ทำให้การประมวลผลและรายงานต่าง ๆ ทำได้ช้าส่งผลให้บางครั้งไม่สามารถที่จะทราบถึงปัญหาทางการเรียนหรือปัญหาทางความประพฤติของนักศึกษาได้ทันต่อเวลา และบางครั้งประสบปัญหาความล่าช้าในการรายงานปัญหาที่เกิดขึ้นให้กับทางผู้ปกครองได้รับทราบอย่างทันท่วงที อีกทั้งหากนักศึกษาต้องการทราบข้อมูลว่าตนเองนั้นมีสถานภาพทางการเรียนเป็นอย่างไร คะแนนความประพฤติของนักศึกษาเป็นอย่างไร นักศึกษาจะต้องสอบถามจากอาจารย์ในฝ่ายงานแต่ละฝ่าย ซึ่งในบางครั้งอาจารย์ในแต่ละฝ่ายงานมีภารกิจที่ต้องสอนหนังสือหรือติดภารกิจอื่น ๆ นอกสถานศึกษา ทำให้นักศึกษาไม่สามารถที่จะวางแผนการเรียนต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะผู้บริหารของโรงเรียนได้ศึกษาถึงประโยชน์ของระบบสารสนเทศจากการศึกษาดูงานจากโรงเรียนอื่น ๆ ศึกษาเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบัน และการกำหนดนโยบายที่จะให้โรงเรียนเชียงใหม่บริหารธุรกิจนานาชาติเป็นผู้นำทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศในส่วนภูมิภาค ทางคณะผู้บริหารจึงมีความเห็นว่าควรจะนำระบบสารสนเทศมาใช้ร่วมกับการทำงานในปัจจุบัน โดยจะเริ่มต้นจากส่วนที่สำคัญที่สุดในสถาบันการศึกษา ก่อน นั่นก็คือการใช้ระบบสารสนเทศร่วมกับส่วนงานบริการนักศึกษาซึ่งจะเป็นส่วนงานที่เกี่ยวข้องและมีปฏิสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาโดยตรง ซึ่งประกอบด้วย 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายงานวิชาการ ฝ่ายปกครอง และห้องสมุด โดยคณะผู้บริหารได้คาดว่าระบบสารสนเทศที่จะพัฒนาขึ้นนั้นจะสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในปัจจุบัน ลดขั้นตอนการทำงานให้กระชับ ได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น สามารถใช้ข้อมูลต่าง ๆ ในการตัดสินใจได้อย่างทันท่วงที นักศึกษาเกิดความคุ้นเคยต่อการใช้งานในระบบสารสนเทศ ซึ่งประโยชน์ทั้งหมดที่จะได้รับภายในองค์กรจะส่งผลให้การผลิตนักศึกษาซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญแก่ประเทศชาติ ให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพสูงต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว องค์กร ธุรกิจ ห้างร้าน หรือแม้กระทั่งสังคมและประเทศชาติต่อไปได้ในอนาคต

จากเหตุผลข้างต้นผู้ศึกษาจึงทำการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศในส่วนงานบริการนักศึกษาของโรงเรียนเชียงใหม่บริหารธุรกิจนานาชาติเพื่อให้การทำงานในฝ่ายงานดังกล่าวมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศในส่วนงานการบริการนักศึกษาของโรงเรียนเชียงใหม่บริหารธุรกิจนานาชาติ

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

สามารถนำระบบสารสนเทศที่ได้รับการพัฒนาไปใช้ในส่วนงานการบริการนักศึกษาของโรงเรียนเชียงใหม่บริหารธุรกิจนานาชาติ เพื่อเพิ่มความสะดวกในการจัดเก็บ การประมวลผล และการจัดทำรายงานของฝ่ายงานต่าง ๆ ในส่วนงานการบริการการศึกษาให้เป็นอย่างถูกต้องและรวดเร็ว

1.4 นิยามศัพท์

ระบบสารสนเทศ หมายถึง กลุ่มของส่วนประกอบที่สัมพันธ์ซึ่งกันและกันของการเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดการข้อมูล และการกระจายข้อมูล โดยมีกลไกการไหลกลับของข้อมูลในทุก ๆ ขั้นตอน²

โรงเรียนเชียงใหม่บริหารธุรกิจ หมายถึง โรงเรียนในระดับอาชีวศึกษา เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประกอบด้วย 3 สาขาวิชา คือ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การบัญชี และการตลาด

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนเชียงใหม่บริหารธุรกิจนานาชาติทั้งระดับปวช. และปวส. ในทุกสาขาวิชา

ส่วนงานการบริการนักศึกษา หมายถึง ส่วนงานที่ให้บริการต่าง ๆ แก่นักศึกษาโรงเรียนเชียงใหม่บริหารธุรกิจนานาชาติซึ่งประกอบด้วย

- ฝ่ายงานวิชาการ ทำหน้าที่บริหารงานทางด้านวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย การรับลงทะเบียนนักศึกษา การติดตามผลการเรียน การคำนวณผลการเรียน และการแจ้งรายงานผลการเรียนให้กับนักศึกษาและผู้ปกครอง

² Ralph M. Stair. Principle Of Information Systems A Managerial Approach (New Jersey : Boyd & Fraser, 1992), p.14.

- ฝ่ายงานปกครอง ทำหน้าที่ดูแลและติดตามความประพฤติของนักศึกษา ตัดคะแนนความประพฤติของนักศึกษา รายงานผลความประพฤติของนักศึกษาในกรณีที่นักศึกษาถูกตัดคะแนนความประพฤติถึงตามที่กำหนด
- ห้องสมุด ทำหน้าที่คอยให้ความสะดวกในการค้นคว้าแก่นักศึกษา ในการให้บริการการสืบค้นข้อมูลสิ่งตีพิมพ์ รวมถึงให้บริการให้ยืมสิ่งตีพิมพ์แก่นักศึกษา